

GALLÓ OLGA

Tíz hónap Babilon

A kiadás alapjául szolgáló gépirat
(*Galló Olga Tíz hónap Babilon*
című könyvének eredeti naplója)
szövegét a salgótarjáni Balassi Bálint Könyvtár
engedélyével közöljük

© *Galló Olga örököse, 2025*

Ismételten elhatároztam, hogy bármi van, én csak a szépre gondolok. Bármilyen szörnyű a jelen, én a múltban élek. És amikor a többiek jajgatnak, átkozódnak, én versekre gondolok. De nemcsak úgy erőszakolva, hanem érezve, átélve. Hol Ady, hol Géraldy, a versek zsonganak bennem. Mind, mind, amelyeket szerettem. És minden vers egy hangulatot, képet hoz felém. Hogyan tudom ezt csinálni? Csak így bírtam ki azt a poklot, és a mostani keserves napokat is.

Bármi van, bennem mindig ott él a múlt, és a sok volt szép elviselhetővé teszi a szörnyű jelent!

Könnyelmű vagyok. Kevés a papír, és ahelyett, hogy lerögzíteném benyomásaimat, elkalandozok vissza. De ez az egyetlen szép és jó napjaimban. Mi van itt?

Kezdem a kezeimmal, hisz az fogja a ceruzát. Már tegnap akartam szólni róla. Tudod, nagyon szép volt,

de rendkívül érzékeny, nem dolgoztam fizikai munkát, mégis egyre ápolni kellett. És most nincs mivel. Először kaptam olyan olajat, amely rüh ellen van, más olaj nincs, de már nem adnak, kell a rüheseknek. Napok óta nem eszem margarint, mert kicsi adagomat kezemre kenem.

A kezem. Az ujjhegyek (begyek) berepedeztek, nedvesen csillan a hús, teli van az egész fekete mélyedésekkel, a szappan nagyon rossz, homok az egész. Auschwitzban jobb volt a szappan, de itt egy darab auschwitzi szappanért két adag ételt kérnek. Mégis vennem kell, hozza ki a piszkot. Most már dupla adagot kapok mint Waschraum-vezető.

Kezemen bibircsókok vannak és kis, kisebzett fagyások. Állandóan mosom a piszkos (sokszor sz...) vödörket, lavórokat. Ha nem mosogatok, napok óta kesztyűben járkálok, talán rendbe jön.

Vezetője vagyok a Waschraumnak, amióta itt vagyunk, mindig, de most már elismerten, hivatalosan. Irányítom a piszkos vizek kihordását, a tiszta vizek behordását. Én mosogatok, takarítok, és hallgatom az asszonyok átkozódását, mert nekik ki kell vonulni árkot ásni, erdőt irtani, én meg itt bent vagyok. Pedig én is sokat dolgozom. Hajnali négykor kelek, és amikor ők már lefeküdtek, mosogatom a vödörket, lavórokat, hogy tiszták legyenek reggelre. Én súrolom fehérre az asztalokat, melyeken a lavórok állnak. Azután teljes csend van. Lágerviszonylatban jó dolgom van, fedél alatt vagyok.

Fanyar mosoly van az arcomon. Ura vagyok a teli vécévödöröknek meg lavóroknak, mert azokba is... Kikapják a legravaszabb cselekkel. Részben meg is értem. Fáradtak, nem esik jól lemászni az emeletről

(a téglagyár szárítója), és elmenni a latrináig. De ha én korlátlanul hagynám, ahogyan nekik könnyebb, ha nem harcolnék többekkel, és nem mosogatnám sebesre a kezemet, akkor itt már járvány lenne. De én ezt hiába magyarázom. Vannak, akik nagyon elgyötörtek, már nem bírnak gondolkodni. És vannak, akik érzik, a mocskok morzsolja életüket, hősiezen viselkednek, a körülményekhez viszonyítva tiszták. Nagyon nehéz az én munkám. Nézni, hogyan szenvednek a kijárók, és húzni a magam igáját is. Hajnali négytől este tízig.

[Sikerült a tervem, bent fekszem a Revierben. Veráék meglátogattak, azt mondták, teljes zűrzavar volt a munkában. Ugyanis nem csupán mosogatom a lavórokat és vödröket, hanem összetartom, irányítom a munka menetét. Beosztom, mikor mit kell elvégezni, kinek mi a feladata. Így rendben megy minden, és nappal – miközben kint dolgozik a csoport – ragyogóan tiszta a Waschraum. Olyankor jön ellenőrzésre a Lagerführer. Ma nagy volt a rendetlenség, és kiabált – miért nem vagyok a helyemen.

Hochweiler, 1945. január 7.

Félelmem beigazolódott, ismét dolgozom, de azért van némi változás. A Lagerführer elrendelte, hogy dolgoznom kell, de már itt alhatok. A kályhához közeli sarokba csináltatott egy fapriccset, kaptam két pokrócot. Nem kell le-föl mászkálni az emeletre. Még így is nagyon nehezemre esik a munka, de ha egyszer ez a parancs, mit tehetnék? Viszont van egy nagy plusz. Ezentúl ebédosztásnál két adagot mérnek tálkámba. A „kinevezett” vezetőnek ez „hivatalosan” kijár.

Hát itt vagyok újra, még öten ülnek az asztal körül. Társaimon kívül itt van Hirschl Boriska is. Magas, erős testalkatú, de csontig lefogyott a szerencsétlen. Csendes, halk szavú, szerény. Alig van jártányi ereje, még azt a keveset sem bírja megenni, amennyit itt adnak. Valami baj van a gyomrával. Gyakran ad nekünk adagjából. Nagyon rossz érzés megenni azt, amire az ő szervezetének szüksége lenne, de ha nem esszük meg mi, másoknak adná, és ki tudna visszautasítani ételt, amikor gyötrően éhes. Állandóan gyötör az éhségérzet.

Szeretném, ha Boriska befeküdne a Revierbe, de nincs számára hely. Sokszor bújtatom őt a nagy vaskályha mögött, menekítem az erdőirtási munkától. Képtelenség! Hogyan is bírná szegény. Akadnak, akik ezért haragszanak rám. Kivételezek. Mit tehetek? Egy kályha mögött csak egy embert bújtathatok. Sokan vannak, akik reggeli mosakodás után szeretnének itt benn maradni, nem akarnak kimenni a munkába indulók közé. Ha bent hagynám őket, nem végezhetném tovább ezt a munkát, engem is kihajtanának. Mindennap ellenőrzés van az indulás előtt, és minden helyiséget megnéznak. A Lagerführer is bejön minden délelőtt. Nem értik meg, hogy nem teljesíthetem kívánságukat. Jaj, de nehéz! Egyre nehezebb. És minél nehezebb, annál kevesebbet bírok a túlra gondolni, s ez így nem lesz jó. Lelkierőmet tartanom kell.

*

Kábán nézek körül, arcom sápadt. Nagy ég! Hol vagyok? Meddig tart még ez a lidércnyomás?

Felnyögtem. Nem lidércnyomás, ez a valóság, mostani életem. Álom és valóság. Lassan körülnézek. Látom

a vakolatlan téglafalakat, a szellőzőnyílásokat. Lábam alatt döngölt föld, mögöttem asztalok hosszú sora. Bar-na zománcvödrök és lavórok, doh, nedvesség. Milyen szörnyű! Szörnyű? Nem, nem is olyan szörnyű. Auschwitz után valóságos paradicsom. Paradicsom? Nékem az, de azoknak a szerencsétleneknek, akiknek naponta húsz kilométert kell gyalogolniuk sárban, hóban, szakadt cipőben, azoknak a hochweileri élet is pokol. Éppen ma mondták, hogy ezentúl futóárkot kell ásniuk, közelednek az oroszok! Ez a tudat csodálatosan jó, de nem reménykedhetünk, hogy itt hagynak bennünket, felszabadíthatnak az oroszok. Valószínűleg innen is továbbvisznek bennünket, hiába várjuk sóvárogva a napot, az órát, a percet.

Hochweiler, 1945. január 9.

Gyengülünk – hallom Vera szavát. Mélyen száll a hang. Kedves kis mackó. Otthon egy bank íróasztala mellett ült, itt cipeli a vizesvödröket. Frici, az egyik asztalos-lány kifelé rohan, futtában kiáltja: – A diaré egyre nagyobb zavarokat okoz – Gizike kilenc szem krumplit szerzett valahonnan.

Hochweiler, 1945. január 10.

Nagyon fáj a lábam és egyre dagadtabb, a bal térdem alatti lyuk mind jobban gennyezik. Hogy csontról jön-e a genny, nem tudhatom. Nagyon kínos!

Gizike mellém áll, simogatja hajamat. A belső dolgozók mind szeretnek, a kijárók egyre kevésbé, pedig

ők már fekszenek, amikor én még mindig dolgozom. Reggeli mosakodásukhoz tisztítom a lavórokat. Ez sem könnyű, mégis végzem, fedél alatt vagyok. Ha kijárnék futóárkot ásni, Klára sorsára jutnék, leesnék lábamról, tbc-betegségem is kiújulna. Hajnali öttől este tízig dolgozom. Ez is több a soknál.

Lili a deportáltak közül kiválasztott Blockälteste. Nem durva, csak akkor ordít, ha elkerülhetetlen. Magas, fekete hajú, kék szemű, szép arcú lány. Szeretem őt. Megértő a betegekkel szemben. Az egészségesektől megköveteli, hogy a körülményekhez viszonyítva tartsák rendben magukat és holmijukat. Ma kiharcolta a szakácstól, adjon meleg vizet mosakodáshoz. Nagy öröm, nevezetes nap mindnyájunknak! Remek ötlet. Holnap bemegyek a szakácshoz, megkérem, minden nap adjon meleg vizet. Talán megszán bennünket. Ne ki is érdeke, mert ha kiüt a járvány, ő is megkaphatja.]

(Innen 13 oldal megsemmisítve. Így maradt ki Klára, az énekesnő. Azon oldalak végén kezdtem írni Krausz Liliről, a zsidók közül kiválasztott ezres csoport vezetőjéről, a Lagererste [sic] vele folytatódik.)

Én [Lilit] már barátaim közé vettem. Ember a javából. Kemény, ha kell, erős a parancs, és alatta rejtve érzékeny lélek, mindenre reagál. Sírás, nevetés buggyan belőle olyankor, ha más észre sem veszi, hogy volna rá ok. Kiabál az emberekkel. Ezer fegyelmetlen nőt rendben tartani. Mennyi mérget ad a Waschraum rendben tartása, hát mennyivel jár egy egész lágeré. Mekkora felelősség.

A kiadást a Nemzeti Kulturális Alap támogatta

Nemzeti
Kulturális
Alap

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., 2025-ben
Felelős vezető György Géza vezérigazgató

Felelős szerkesztő Schmal Alexandra
Korrektor Hradeczky Moni
A kötetet Pintér József tervezte
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 9371
Kner Antikva betűtípusból szedve
ISBN 978-963-14-4504-6
ISSN 0324-797X